

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. május 11

106 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hora 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

A nemzet vére.

Nem ismerhetjük el korrekt és hazáját igazán szerető polgárnak azt az embert, aki szándékosan arra törekszik, hogy a polgárok vérért megrontsa és azoknak különféle betegségeket okozva, őket a társadalom hasznavehetetlen tagjaivá tegye. Minél nagyobb az a rombolás, amelyet polgártársaink testében és lelkében okozunk, minél nagyobb arányú az a neuraszténia, amelyet polgártársaink testében és lelkében okozunk, minél nagyobb arányú az a neuraszténia, amelyet polgártársaink izmaiba átplántálva hazánkat károsítjuk, annál borzalmasabb a mi bűnünk s annál nagyobb a hazafiak kötelessége, hogy merényleteink ellen védelmezzék vérüket, egészségüket, nemzetük létét.

Ugy, de az orvosok, nevelők és pszichiáterek egyhangú tanúság szerint, akinek lelkét megszállta a fajtalanság szenvedélyének átkozott szelleme, annak testét is áldozatul követeli a pusztulás, vérért megrontja az a sokat emlegetett minden mikrobánál kicsinyebb bacillus, megmetyelje egész testi és szellemi fejlődését a betegségeknek e bűn nyomán fakadó számtalan fajtája.

Aki tehát akár szóval, akár tettel, akár írás vagy képes ábrázolatok által állandóan, üzletszerűleg azzal foglalkozik, hogy a gyermekek, ifjak és felnőttek képzelőtehetségét a legveszedelmesebb és legalacsonyabb rendű szenvedélyek felkorbácsolására izgassa, aki az emberkereskedést újságban hirdetések által közvetíti, aki az erkölcsi tisztaság ellen a szenvedélyek folytonos fellátásával nyíltan izgat, az mint a közönséges tapasztalat fojtlán újabb példákkal és megrendítőbben bizonyítja, a bűnösök nyomában járó természetes megtorlásnak, a betegségeknek, a nyomornak, a pusztulásnak dobja oda teljesen jogtalanul a nemzet éppen legfélétekenyebben őrzött részét, az ifjúságot.

Innen van, hogy a pornográfia „írói” „művészei” és „kiadói” nagyobb ellenségei ennek az országnak, ennek a nemzetnek, mint bármely külső ellenség volt az elmúlt ezer esztendőben.

„A fát, melyet a viharok érkarja le nem tört, a benne lakozó férgek megölik.”

A pornográfia eddigi pusztításait ki tudná előszámlálni. E rombolások már a gyermekszobában kezdődnek, az óvóban, elemiben és gimnáziumban folytatódnak s az egyetemi első évekből már mint rut szibarita váz áll előttünk a jól öltözött, de romlástól, belső pusztulástól elemészett „felvilágosult ifju”, aki már nem hisz, nem imádkozik, nem tud lelkesedni, csak „mulatni” és „élvezni” — szeretne, ha már bele nem unt volna.

A nő világban hasonló a dolog. Itt persze valamivel később kezdődik a „hatás.”

Az izgató regények a fi tal leányt kíváncsivá izgatottá, — bűnössé, végre romlottá teszik. Nem hiába írja Rousseau, hogy „Nem olvasott regényt egy leány sem soha anélkül, hogy ártatlanságában kárt ne vallott volna”. Innen van a pokoli tör, melyet romlott lelkű emberek ártatlanok ellen felállítanak, mind vakmerőbb és szemtelenebb ponografikus műveket játsszva azok kezébe, míg végül bekövetkezik a katasztrófa.

Az így nevelt leány, aki a tisztesség külső formáit még megtartja, sőt olykor még a toalettjét még a templomba is elviszi, mint fiatal asszony csakhamar belevegyül a romlottság életébe és lelke mélyén már ott hordozza vérszegény és tisztátlan vérű gyermekeinek szomorú sorsát.

A pornográfia szennyétől megmetyelzett családtagok és anyák teljesen tehernek és kellemetlenségnek tekintenek minden komoly kötelesség teljesítést. Lelküket megrontja a végtelen ábrándozás, folyton „szórakozást” keresnek s gyermekeiket nevelik az inasok, a cselédek a konyhában, a kocsisok az istállóban, a fiakkeresek az utcán, a jó cimborák az iskolában, azok a bizonyos alakok a kávéházakban és tánctermekekben.

A ponográfia „irodalma” teljesen megrontja a tisztességes írók művének forgalmát. Mit jelent az, midőn a jelentéktelen Szaninból csak Budapesten pár nap alatt 17 ezer példány kelt el? Mit jelent az, hogy a főváros összes kirakatai közül alig akad egy-kettő, amely ne volna tele nem szellemes kétértelmű dolgokkal, hanem közönséges, nagyony is egyértelmű trágárságokkal?

Sok mindent kellene itt elmondanunk a ponográfia pusztításainak illusztrálására, de a dolog természete nem engedi a kiméletlen feltárást. Szomorúan legalább annyit mindenkinek beismerni, hogy ez így tovább nem maradhat.

A nemzet minden igaz hazafias tagjának föltétlenül kötelessége a legkomolyabban gondolkodni a ponográfia elleni harc inaurálásáról Sem családunk békéje, sem nejeink és férjeink hűsége, sem gyermekeink tiszta vére élettereje és erkölcsi épsége, sem hazánk jövőndő nemzetének hite, minna és harcképessége nem biztos ez ellen a sodomai áramlat ellen, az irodalomból s az ábrázoló művészetekből átvonul a nemzet lelkébe, melyet teljesen megrontott.

— A király meglátogatja Boszniát. Ismételt szó volt arról, hogy királyunk még a tavasszal meglátogatja Bosznia és Hercegovina népeit. A hírsztelést mindannyiszor megcáfolta a félhivatalos gépezet, annál feltünőbb, hogy ma Budapesten is, Bécsben is a következő félhivatalos kommitnikét tették közzé:

„Ő felsége elhatározta, hogy Boszniát és Hercegovinát meglátogatja, hogy ezuttal első ízben nyújtson alkalmat a lakosságának uralkodója előtt hazájában való hódolásra. Ő felsége utazása e hó végére van tervezve és pedig kapcsolatosan a király budapesti tartózkodásával. Az eddigi terv szerint a király Szerajevóban három napig marad, és rövid időt Mosztarban is tölt. Onnan pedig egyenesen Bécsbe utazik vissza. Az uralkodó kíséretében lesznek az udvari méltóságokon kívül az összes közös miniszterek, valamint az osztrák és magyar miniszterelnökök is.

UJDONSÁGOK.

— A tengernagy Fiumében. A „Lacroma” osztrák-magyar haditengerészeti jacht, fedélzetén Montecuccoli gróf tengernaggyal — mint tegnap már jelentettük — ma reggel Pólából kikötőnkbe érkezett.

— A tengernagy a kormányzóhelyettesnél. Montecuccoli tengernagy ma délelőtt adjutánsa kíséretében hivatalos látogatást tett Wickenburg István gróf kamarás, kormányzóhelyettesnél. A gróf a látogatást délelőtt a Lacroma hadiyacht fedélzetén vizsgálta. Itt említjük meg, hogy a tengernagy ma este Bécsbe utazik.

— Sorsolás. A leánykereskedés elleni országos egyesület fiumei fiókja, mint megirtuk, a pénzügyminiszter engedélyével tárgysorsjátékot rendezett, amelyre négyezer sorsjegyet bocsátott ki. A jótékony célú sorsjáték iránt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy valamennyi sorsjegyet sikerült már eladni s még mindig jelentkeznek, akik sorsjegyet akarnak vásárolni. A sorsolást csütörtökön, május tizenkettedikén délelőtt tizenegy órakor tartják meg, az egyesületnek a kormányzóságon levő hivatalos helyiségében.

— Alapítványi mise. Ma reggel tartották meg a Giardino Publico melletti San Andrea kápolnában az Asilo Clotilde szokásos alapítványi miséjét, amelyen Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes, mint az egyesület igazgatója is megjelent.

— A bankok nyári hivatalos órái. A fiumei és szusáki pénzügyhatóságok közösen megegyezéssel elhatározták, hogy május tizenötödiktől kezdve pénztárait délután négy órakor zárják be.

— Elitelt párbajozók. A fiumei törvényszéken tegnap tartották meg a tárgyalást Zanella Rikárd volt országgyűlési képviselő és Jechel Mario dr. ügyvéd párbajügyében, akik a múlt évben a rappresentanza egyik ülésében történt összeszólalkozásból kifolyólag párbajt vívtak. A törvényszék, miután kihallgatta a feleket, áttért a tanukihallgatásra. Kihallgatták Pieri Konstantin, Alazetta Antal, Zanatta Arnold és Burich Márk segédeket, továbbá Grosich Ruggero dr. és Vio Antal dr. A párbajsegédek kihallgatása után a törvényszék tanácskozására vonult vissza, majd kihirdették az ítéletet, amely szerint a törvényszék Zanella Rikárdot hat, Jechel Mario drt pedig három napi

államfogházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után az ügyészség képviselője Zanella Rikárdra összbüntetés kiszabását kérte, minthogy Zanelát Tóth Elemér dr.-ral vívott párbajáért már négy napi államfogházra ítéltek, amelyet eddig még nem töltött ki. A törvényszék a kérelemnek eleget téve Zanella Rikárd volt országgyűlési képviselőt összbüntetésként a kettős párbajvétségért nyolc napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Balla és tagjai** Lapunk tegnapi számában „Balla színigazgató elítéltetése” címmel közölt hírtünkre vonatkozólag úgy értesülünk, hogy a színészegyesület Ballát nem ítélte el, hanem csak két, minden szintársulatnál gyakran előforduló jelentéktelen vitás ügyben döntött. A kóristáknak és társulata többi tagjainak pedig Balla a más társulatoknál szokásos fizetést adja s ha a kóristák itt mégis anyagi gondokkal küzdenek az csak a speciális fiumei drágasági viszonyoknak tulajdonítható.

— **Lelketlen orvos.** Lapunk más helyén közölt Garai Bernát máv. raktáros halálával kapcsolatosan szövé kell tennünk Schwalba Adolf dr. orvos lelketlen eljárását. Garai fia ugyanis ma éjjel félkettőkor a hozzájuk legközelebb lakó Schwalba Adolf dr. orvost óhajtott hirtelen rosszul lett apja megvizsgálására elhívni. A házmesterné hosszas csemetés után felnyitotta ugyan a kaput, de midőn arról értesült, hogy a fiatalember Schwalba drt akarja felkelteni, nem engedte őt felmenni az orvos lakására. Az elutasítás után Garai fia az orvos éjjeli csengőjén is csemetett hosszabb ideig, de választ nem kapott. Időközben a Garaiéknál levő Barna Sandor máv. raktáros is orvos után sietett s legnagyobb meglepetésére Garai fiát még akkor is Schwalba dr. lakása előtt találta. Barna ugyancsak közel háromnegyed óráig csemetett, de az orvos bár lakásán világozottság volt, ezuttal sem jelentkezett. Az 55. számú rendőr is jelen volt az eredménytelen csemetésnél és még ő is állította, hogy az orvos lakása ki van világítva. A raktáros erre egy másik orvoshoz sietett, aki azonnal a beteghez ment, de akkor már csak a bekövetkezett halált állapíthatta meg.

Kivánatos volna, ha Blasich Mario dr. városi tisztifőorvos érdeklődne az orvosok éjjeli szolgálata iránt, minthogy hasonló panaszok az utóbbi időben már gyakran fordultak elő.

Munkatársunk ma délelőtt a panasz ügyében felkereste Blasich Mario dr. városi tisztifőorvost, aki elmondotta, hogy a panaszról már tudomással bír. Schwalba dr. ugyanis az éjjeli történeteket bejelentette neki azzal, hogy a csengő nem funkcionált s így a sürgős hívásról csak reggel értesült a házmester útján.

— **Fürdőhelyek látogatottsága.** A szomszédos Lovrana fürdő és üdülőhelyet április 27-étől május 7-éig összesen 156 fürdővendég látogatta meg.

Lussingrande fürdő- és üdülőhelyet pedig május 7-étől 18-áig 48 fürdővendég kereste fel.

— **Házkutatás egy fogteknikusnál.** A rendőrség feljelentés alapján a napokban házkutatást tartott egyik fiumei fogteknikusnál, minthogy hatóságai engedély nélkül száj- és fogápolási gyógyszereket hozott forgalomba. Minthogy a házkutatás alkalmával a hatóság kiküldöttjei az említett gyógyszereket megtalálták a fogteknikusnál, azokat lefoglalták s a rendőrségre szállították. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Halálozás.** Garai Bernát máv. raktáros ma éjjel negyvenhat éves korában szívinfarkus következtében hirtelen meghalt. Garai egyik legtevékenyebb tagja volt a fiumei vasutas társadalomnak és halála nagy részvételt keltett kartársai körében.

— **Kirándulás Pólába.** Az Ungaro-Croata tengerhajózási társaság vasárnap, május

tizenötödikén a pünkösöd első napján — kedvező idő esetén — kényelmes és gyors „Senj” gőzösevel Pólába kirándulást rendez. A kirándulás részleteit a társaság igazgatósága legközelebb közli.

— **Csalás az ügyészség nevével.** Kalcsics Mária torettai napszámos asszony tegnap délután érdekes feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy agyafurtt ember milyen módon károsította őt meg. Az asszony ugyanis elmondotta, hogy tegnap délután fél két óra felé egy jól öltözött tizennyolc év körüli fiatalember kereste fel őt lakásán, ahol mint a fiumei ügyészség tisztviselője mutatkozott be. A bemutatkozás után egy hivatalos pecséttel ellátott iratot húzott ki a zsebéből, a mely szerint Kalcsics Mária negyvennyolc koronát tartozik fizetni az irat előmutatójának. Fizetés esetén az asszonynak Emil nevű fiát, aki a szegszárdi börtönben most tölti ki a súlyos testi sértésért reá kiszabott egy éves fogházbüntetését, az ügyészség hajlandó azonnal szabadon bocsátani. A szegény asszony örömmel hallgatta a jó hírt s mivel pénze nem volt, a szomszédoktól kérte kölcsön a szükséges összeget. Óvatosságból azonban nem akarta átadni a pénzt az ügyészség tisztviselőjének, mire ez rábeszélte Kalcsics Máriaat, hogy csak nyugodtan bizza rá a 48 koronát. Ezután együtt haladtak az ügyészség épülete felé, majd a fiatalember egyik közeli korcsmába tért be ebédelni, míg az asszony a törvényszéki palota kapujánál várakozott reá.

A tisztviselő csakhamar kijött a kocsmából, mire a nyugtalankodó asszonyt azzal csendesítette le, hogy kenyeret meg vásárolni. A fiatalember azonban többé nem tért vissza. Ekkor az asszony már rosszat sejtett s bement az ügyészség helyiségeibe, ahol jelentést tett a történetéről. Az ügyészségen aztán csakhamar felvilágosították Kalcsics Máriaat, hogy ügyesen kiesztelt csalás áldozata lett, mert az ügyészség senkit sem küldött lakására. A megkárosított asszony most már a rendőrségre ment, ahol az ismeretlen feljelentette. A rendőrség megindította a nyomozást, egyuttal megkeresést intézett a szegszárdi fogház vezetőségéhez is. Alapos ugyanis a gyanu, hogy a csalást csak olyan ember követhette el, aki vagy Kalcsics Emillel együtt volt bezárva, vagy pedig nagyon jól ismerhette a fogoly viszonyait. A megkárosított asszony előadása szerint az ismeretlen horvátul és magyarul beszélt.

— **A Sasfiók másodszor.** Tegnap este másodszor került színre a Teatro Fenicében Rostandnak a Sasfiók című megrázó verses drámája. A L'Aiglont az előző előadás szereposztásával adták elő s a drámai darabokat kedvelő közönség a rossz időjárás ellenére is elég nagy számban kereste fel a színpot. A szereplők ezuttal is jól játszottak s tapsban nem volt hiány. Különösen Rogoz Imrénének jutott ki a publikum elismerése, akinek többször is meg kellett jelennie a függöny előtt.

— **Mikor a revolvert nem adják vissza.** Samanics Ermenegildo fiumei órák ma feljelentést tett a rendőrségen Vukovojac Milan brinjeri illetőségű borbély ellen. A feljelentés szerint Samanics mintegy három héttel ezelőtt kölcsön adta a borbélynak huszonhét korona értékű revolverét. Vukovojac azonban többszöri felszólítás ellenére sem adta vissza a revolvert jogos tulajdonosának mire ez sikkasztásért jelentette fel a borbélyt. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Két angol jacht.** Tegnap délután három órakor az „Athena” angol jacht Spalatóból Fiuméba érkezett. A jachton harminc utas volt. A „Vectis” angol jacht pedig amely vasárnap érkezett kikötőnkbe, tegnap este fél hétkor Velencébe indult, ahonnan folytatja útját Marseille felé.

— **A Lloyd-arsenál megváltása.** Az osztrák kereskedelmi miniszter tegnap a rajksztrának pótvajaslátot nyújtott be az ideai költségvetéshez, a melyben 350.000 korona póthitellet kér első részlet gyanánt a trieszti Lloyd-arsenál megváltása fejében. Fedezetül a kereskedelmi kormány 450.000 koronás tételt állít be az előirányzatba, a mely összeget a *Stabilimento Tecnico Triestino* az osztrák államnak fizette a san marci hajógyár és a Lloyd-arsenál közt levő öbölért.

Ez a javaslat összefügg azzal a legutóbb valóráváltott tranzakcióval, a mely a Lloyd arsenálnak a társaság által leendő átengedését és új hajógyári társaság létesítését célozza és a mely a jövőben az Osztrák Lloyd számára a hajókat építeni fogja.

A Lloyd által a Stabilimentoval együttesen alapított új társaság átveszi az utóbbinak tulajdonában levő és újonnan berendezett roccoi hajógyárát: ezáltal a Lloyd-arsenál feleslegessé válik, a melynek berendezése tudvalevőleg elavult és modernizálása aránytalanul nagy tőkét emésztene föl.

Az arsenál üzemének megszüntetésével a Lloyd követi a külföldi nagy hajózási társaságok példáját, a melyek közül csak egyetlen egy építi a maga hajóit. A Lloyd csak az arsenál tulajdonában levő dock- és javítóhelyeket fogja továbbra üzemben tartani. Az arsenálban építés alatt álló hajók elkészülte után szabaddá váló telepen körülbelül 95.000 köbméter területet az osztrák állam megvásárolja 6,850.000 koronán, míg 6800 köbméter terület a Stabilimento tulajdonába megy át. A vételár 1910. januárjától 20 éves részletekben törlesztendő.

— **A pólai drótnélküli táviróállomásról.** A haditengerészetünk által üzemben tartott drótnélküli táviróállomás Póla kikötőjének északi felén fekszik s egy körülbelül 100 méter magas rácsos szerkezetű vastoronyból áll, amelynek csúcából az ernyőszerűen kifeszített légvezeték indul ki. A rácsos szerkezetű vastorony márványtömbökbe ágyazott erős ívegoszlopokon nyugszik, a melyek a tornyot a földtől szigetelik. A torny mellett van az állomás épülete, amelynek földszinti részében dinamógépek és akkumulátorok, a nagy feszültségű transzformátorok és a primér rezgési kör leydeni palackbateriája vannak felállítva és ahol egyuttal a szikraadó hangmentesen elzárt szobája is el van helyezve. Az alkalmazott hangtompítás dacára azonban az 50—60 cm. hosszú cikrák oly pattogást okoznak, hogy az épülettől még 40 lépésnyi távolságra is jól hallgatók. Az állomási épület első emeletén vannak az irodahelyiségek, valamint a tengerészti sztek, mérnökök és legénység lakosztályai, akik az állomáson éjjel-nappal folyamatosan szolgálatban vannak. Az állomás a „Deutsche Gesellschaft für drathlose Telegrafie” rendszere szerint van berendezve és 140.000—150.000 volt feszültséggel dolgozik. Az állomás hatása kiterjed a következő helyekre: Sansego, Antivari, Korfu, Brindisi, Róma, Malta, Toulon, Páris, Berlin, Nauen, Nordeich amely utóbbi 1150 km. távolságra fekszik. Az állomáson sokszor a nagy távolságok dacára az 1450 km.-nyi távolban fekvő Poldhu angolországi állomás lassu, hosszú szünetekben adott jeleit is fogadják. A különböző feladói állomások karakterisztikája általánosságban oly feltűnő, hogy a beavatott a jelek származási helyét azonnal felismeri, még mielőtt a hullámhosszt megállapította volna, vagy még mielőtt az állomás magát megnevezte volna.

— **A „Standard” mérlege.** A Standard műszaki kereskedelmi rt., melynek tudvalevőleg Fiumében is van fiókja, az 1909. évben árukon 267,871 K nyereséget ért el, az előző évről pedig 25,941 K nyereséget hozott át, úgy, hogy a nyersjövedelme 293,812 (1908-ban 321,597) K-t tett ki. A kiadások voltak: költségek 295,705 (277,722), leírások 16,593 (3505), kamatok 17,420 (13,063) K. A mérleg tehát 36,905 K veszteséggel zárul az előző évi 27,307 K nyereséggel szemben. A mérleg tételei (zárójelben az 1908 évié) a következők:

Vagyon: Áruk, adósok, üzletérték, váltók, letétek 1.864,040 (1,708,906), pénztárkészlet

16,340 (21,067), alapítási költségszámla 37,649 (38,541), berendezés 32,773 (31,542), veszteség 35,905 K. —

Teher: Részvénytőke 1.500.000, hitelezők 481,898 (276,316), tartalékalap 1365 (0) átmeneti tételek 3445 korona. Összesen 1.986,708 (1.803,623) K.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Galicia“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 500 zsák valloneával, „Matekovic“ magyar gőzös Palermóból 20 tonna kénnel, 200 zsák szentjánoskenyérrel, 200 láda narancscsal és 20 tonna vegyesáruval „Kandia“ görög vitorlás Trauból üresen, „Ango“ olasz vitorlás Port-Opusból 258 tonna foszfáttal, „Manin“ olasz gőzös Velencéből üresen.

Távirat ◀▶ Telefon

Minisztertanács.

BUDAPEST, máj. 10. A budavári miniszterelnöki palotában holnap délelőtt Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács lesz, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vesz.

— **Programmbeszéd.csendőri közbelépéssel.**

UJVIDÉK, máj. 10. A közeli Csenek községben tegnap Dungyerszky Gedeon programmbeszédét a szerb radikálisok éketlen kiáltásokkal és lármával megakadályozták. A választók Tomics Jósára rohantak, s agyon akarták verni, úgy hogy csak a csendőrség közbelépése mentette meg Tomicsot az agyonveréstől. Tomics Jósá elmenekült a községből.

— **Nem sikerült néppárti programmbeszéd.**

SZABADKA, máj. 10. Zboray Miklós a magyarkanizsai választókerület néppárti képviselőjelöltje ma Csantavér községben programmbeszédet akart mondani. A választók azonban záptojásokkal és kövekkel dobálták meg a beszédét folytonos közbekiáltásokkal zavarták meg. A zavargás később annyira megerősödött, hogy Zboray a plébánoshoz volt kénytelen menekülni s beszédét sem fejezhette be. Zboray azonnal elutazott a községből.

— **Justh újabb agitációs körutja.**

UJVIDÉK, máj. 10. Justh Gyula tegnap Teleki Alfréd gróf képviselőjelölt támogatására Ujvidékre utazott. A lakosság Justhot lelkesedéssel fogadta. Este Justh tiszteletére fáklyásmenetet rendeznek. Justh holnap Tótkomlóra utazik Hertzka Tivadar ottani képviselőjelölt támogatására.

— **Hieronymi egy vasut megnyitásán.**

ERSEKUVJÁR, máj. 10. Ma délelőtt nyitották meg nagy ünnepség keretében a komárom—ersekujvári vasuti vonalat, amelyen Hieronymi kereskedelmi miniszter, Stettina, Kálmán államtitkárok, Marx államvasuti elnök s számos vasuti főtisztviselő jelent meg. A minisztert nagy lelkesedéssel fogadták. Hieronymi a megnyitásnál beszédet mondott, amelyben örömeinek adott kifejezést, hogy a vasutat ő nyithatta meg. Hangoztatta az új vasut fontosságát, amely a két nagy vidék produktumait fogja kicserélni.

— **A köteleességteljesítés halottja.**

ARAD, máj. 10. Asztalos Sándor százados, aki a múlt héten az aradi sáncárokból bukott őrszolgálatában és súlyos sérüléseket szenvedett, ma a kórházban meghalt.

— **Ő nyilkos sikkasztó.**

EPERJES, máj. 10. Krics Lajos számvivő altiszt a reá bizott hivatalos pénzből nagyobb összeget elsikkasztott. Hadnagya azonban rájött a hűtlenségre, mire Krics szolgálati fegyverével agyonlőtte magát s nyomban meghalt.

— **Tifusz a kaszárnyában.**

ESZÉK, máj. 10. Az eszéki honvédkaszárnyában tifusz járvány ütött ki. Eddig hetven súlyos beteget szállítottak a helyorségi kórházba.

— **Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.**

— **Magyarul és olaszul beszélő leány egy gyermek mellé kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban.**

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Korzó.

40 elegánsan berendezett szoba
K. 2-40-től fölfelé.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés.

Aszfaltírozott s teljesen újjáépített tekepálya.

Tulajdonos: Almer Mihály

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapírok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű szalón- és egyszerű butorban. Rézbutor. Kárpitosműhely. — Asztalosműhely.

Olcsó árak.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-u. 37 megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Forgács László Fiume, Via Clotilde Traversale 1

vette át a képviselőlet és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszitó és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is. A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA
GRAND HOTEL D'ITALIE

VELENCÉ-BEN
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kitűnő konyha.

Tükör- és képrámákat készít és mindennemű

aranyozó-munkát

vállal **Kunasz Erich - Fiume**

Via Remai I.

Via Remai I.

Kívánatra mintákkal hához jövek.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvételnek

„A TENGERPART“ kiadóhivatalában Vicolo delli Ospedale, Wurzer-ház.

SPERBER JÓZSEF

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ

Via Fiumara 14 - FIUME - Via Fiumara 14.

Elvállal mindennemű kárpitos és diszitó munkát. — Rajz vagy saját tervezés után készített munkákért garanciát vállal. Költségvetés és tervezetek ingyen.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos: LIBERMANN IZSO

Telef. 11-49

Vasuti vendéglő

a pályaudvaron a város közvetlen közelében szép kerthelyiséggel. Kifogástalan konyha s közvetlen termelőktől berzett borok. Számos látogatást kér

Kass Gusztáv
vasuti vendéglős

Mosóda és vasaló intézet

Fiume, Via del Ponte I.

(volt Waldmann féle).

Különlegesség: Gallérok és kézelők a kedvelt budapesti fényvel. Pontos és gyors kiszolgálás.

Jutányos árak. Külön vegytisztító osztály.

Szíves támogatást kér **ROLICH FERENC** mosóda tulajdonos.

Perosa Péter - Fiume Via Remai 1.

Nagy papirkárpit raktára.

A legelső gyárakból való, legújabb mintaju fali tapéták nagy választéka olcsó áron.
Elvállal bármely festő-, dekorateur-s papirtapéta-munkát kifogástalan s szép kivitelben.

Nagy feltűnést

kelt orvosi körökben a keleti

EVOE-HAJVIZ

feltalálása

EVOE olyannyira hat a hajgyökere, hogy 8 nap alatt feltétlenül fej és szakállhaját növeszt, ott ahol ez egyáltalában lehetséges. Fejkorpa és hajhullás jótállás mellett megszűnnek. EVOE-től minden haj hosszú és sűrű lesz. EVOE ősz hajnak fokozatosan visszaadja eredeti színét. Fgy (több óra elegendő) nagy üveg EVOE ára K. 5.—, 3 üvegé K 12.— Fehér, finom és gyengéd bőrt, amely szeplőtől, mitesszerektől és izzadmályoktól ment, a következő teljesen ártalmatlan szerektől nyerünk: EVOE-szappan drbja K 1.—, EVOE-crème téglényként K. 2.— és K. 4.—, EVOE-puder (fehér, rózsaszínű és crème) 2 és 4 koronás dobozokban, stb. Szétküldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküld. ellenében

BALOG JAQUES

WIEN, II/562. Praterstasse 57.

STOICOVICH E.

: „APOLLÓ” vendéglője :

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kizárólag magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
tatnak.

Magyar gazda. - - - - -

- - - - - Magyar kiszolgálás

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és tüvegkészletek óriási raktára.

Szabad
megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar
ügyvezető.

PAPP RUDOLF DROGÉRIÁJA

NAGYBAN! : FIUME, VIA DELLE PILE 2. SZ. : KICSINYBEN

Mindennemű droguista-cikk, vegyszerek, kén, szulfát stb. közvetlen behozatala. Ásványviz-raktár. Nagy választék illatszerekben, szivacsokban és egyéb toilette-cikkekben. Festékek, ásványneműek, szobafestő-matricák, fényképészeti cikkek. Ingyen sötétkamra.

Vajda János

uri és női szabó

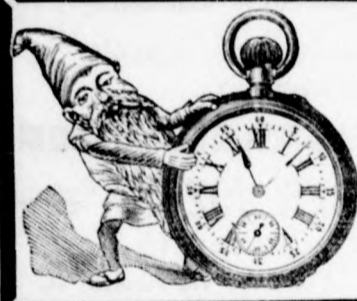
:-: Fiume :-: Corso :-:

Figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek ujonan érkezett női és uri szövet-ujdon-
:-: ságait. :-:

Kitűnő szabás!

!! Elsőrendű fővárosi munkások !!

Mérsékelt árak!

Eberl Hugo (Sanciewicz utóda)

nagy órarakta
FIUME, Corso prolungato.

Elsőrendű zseb- és regulator órák, szalon- és ébresztő órák, fülbevalók, láncok, karkötők, aranygyűrűk stb. raktára. Finom és komplikált órajavítások és precíziós munkák jótállás mellett elvégeztenek.

UJDONSAG!

I. fiumei fényképészeti műintézet

!! Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).
Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később is) felvételek villanyvilágítással.

Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

Varieté Hotel Susák

Estétként elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

MIRKOVICH M. nagy butorraktára, saját kárpitos-műhelyvel
Via Porto I-3-5 sz. : FIUME : Via San Vito 4-5sz.

Nagy raktár Susák-Pecsinén.

Mindazon vevőknek, akik butorokat és kárpitos munkát akarnak vásárolni, máttól fogva nagy áreszállítást adok. Elsőrendű szekrények 1 ajtóval, fiókkal azelőtt 44, most 36 kor. Ugyanaz két ajtós, fiókos azelőtt 54, most 46 kor. Matrac tengeri fűvel 1 személy részére 13, most 11 kor. Ruganyos ágybetét 1 személy részére 18, most 14 kor. Ugyanaz két személy részére 28, most 20 kor. Ágyak 15, 18, 20, 24, 32 stb. koronáért.

Házastulandók, v. lamint villák és szállók részére nagy választék öt százalék engedménnyel.

:-: Lussingrande :-:

Hungária Penzió

Magyar ház modern komforttal. - Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos:
özv. Seress Imréné.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

„MERCUR”

könyvnyomdai-intézet

Fiume, Via degli Operai 14. sz.

Uj magyar nyomda Fiumében.

☛ Telefon sz. 9-32. ☛

Tulajdonos: **CHILKO JÓZSEF**

LUSSINGRANDE

PENZIÓ VILLAPUNTA

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kényelem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Mindennemű matt és fényes

fényképeket

nagyításokat élltnagyságig, modern levelező-lap képeket készít mérsékelt áron a Kovacich műterem vicolo Ospedale (a Hungaria mellett).